

H O T Ă R Ă R E A nr.1-168/2022
cu privire la examinarea adresării domnului Roman Statnîi
vizând faptele ce pot constitui abateri disciplinare, comise
prin emiterea unui act administrativ individual

5 august 2022

municipiul Chişinău

Examinând, în şedinţă închisă, adresarea domnului Roman Statnîi cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare, comise prin emiterea unui act administrativ individual, audiind informaţia prezentată de către doamna Svetlana Balmuş, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor se află, pentru examinare, adresarea domnului Roman Statnîi, prin care s-a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a Procurorului General, Alexandr Stoianoglo (*suspendat de drept*), comisă în legătură cu emiterea ordinului nr.xxx-p din xx.xx.2020; intervenţia CSP în vederea restabilirii în drepturi a petentului şi asigurarea independenţei şi imparţialităţii acestuia în calitate de procuror (art. 68 alin. 2 din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură) şi, ca rezultat, anularea ordinului Procurorului General nr. xxx-p din xx.xx.2020.

Domnul Roman Statnîi a invocat că la xx.xx.2019, Procurorul General, Alexandr Stoianoglo, a semnat Dispoziţia nr.xx/xx prin care a dispus supunerea controlului activităţii Procuraturii Xxxxx în perioada xx.xx.2016 - xx.xx.2019.

Ulterior, Procurorul General, Alexandr Stoianoglo, a ieşit în spaţiul media şi a insinuat precum că, în cadrul controlului desfăşurat la Procuratura Anticorupţie ar fi fost depistate multiple încălcări grave şi că activitatea Procuraturii Anticorupţie în general şi a procurorului-şef al Procuraturii Xxxxx, Xxxxx Xxxxx, în special, ar fi una nesatisfăcătoare.

Petiţionarul susţine că cererea de demisie depusă la xx.xx.2020 a fost generată de violenţa psihică aplicată de către Procurorul General, Alexandr Stoianoglo, ceea ce subminează principiul libertăţii personale şi impune catalogarea ordinului Procurorului General, Alexandr Stoianoglo (*suspendat de drept*), nr.xxx-p din xx.xx.2020, ca act emis cu dol, motiv din care urmează a fi anulat.

Autorul adresării invocă necesitatea intervenţiei Consiliului Superior al Procurorilor în vederea restabilirii în drepturi şi asigurarea independenţei sale în calitate de procuror, prin anularea ordinului Procurorului General nr.xxx-p din xx.xx.2020, acţiune dictată de art.33 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, potrivit căruia independenţa procurorului este asigurată prin procedurile de numire, de suspendare şi de eliberare din funcţie. În luarea deciziilor, procurorul este independent în condiţiile legii. În cazul în care deciziile luate de procuror sunt ilegale, acestea pot fi anulate motivat de către procurorul ierarhic superior.

Potrivit art.34 alin.(1) din Legea nr.3/2016, inviolabilitatea procurorului asigură garanţii de protecţie împotriva oricăror intervenţii şi imixtiuni în activitatea acestuia.

Domnul Roman Statnîi concluzionează că eliberarea din funcţia de procuror, chiar dacă Procurorul General, Alexandr Stoianoglo (*suspendat de drept*), avea unele obiecţii faţă de activitatea sa, urma să aibă loc în contextul desfăşurării unei proceduri

disciplinare, cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale și nu ca urmare a hărțuirii, amenințării și determinării parvenite din partea lui Alexandr Stoianoglo.

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor domnul Roman Statnîi a susținut argumentele expuse în adresare și a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a Procurorului General, Alexandr Stoianoglo (*suspendat de drept*), astfel cum a fost formulată, detaliind considerentele de drept și de fapt, expuse în scris în cererile adresate Consiliului.

Aprecierile Consiliului Superior al Procurorilor.

Analizând cererile și materialele anexate prin prisma criticilor formulate de domnul Roman Statnîi, Consiliul Superior al Procurorilor constată că adresarea acestuia urmează a fi respinsă.

Potrivit art.70 alin.(1) lit.n) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor examinează adresările cetățenilor și ale procurorilor privind chestiunile date în competența sa.

Astfel, examinând cumulul înscrisurilor prezentate de către petentul Roman Statnîi, audiind argumentele invocate, coroborate cu dispozițiile legale incidente speței, Consiliul Superior al Procurorilor a constatat că în acțiunile Procurorului General, Alexandr Stoianoglo (*suspendat de drept*), nu au fost stabilite careva bănuieli și temeuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii abaterilor disciplinare în raport cu petentul Roman Statnîi, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că angajarea răspunderii disciplinare este suspusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția - aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Totodată, verificarea sesizării cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară reprezintă etapa în cadrul căreia se stabilesc fapta imputată procurorului și consecințele acestora, circumstanțele în care au fost comise, precum și orice alte informații concludente din care să se poate deduce existența sau inexistența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare.

Legislația muncii, practica și doctrina în materia răspunderii disciplinare, au stabilit unanim că abaterea disciplinară reprezintă acea încălcare, cu vinovăție, a obligațiilor de serviciu sau a normelor de comportare la serviciu, constatând într-o acțiune sau omisiune, săvârșită de către o persoană, subiect al raporturilor de muncă.

În ceea ce privește răspunderea disciplinară a procurorilor, aceasta este una specială și derivă din statutul profesional distinct al acestora, ce prezintă anumite particularități specifice.

Consiliul Superior al Procurorilor, constată că în cazul prezentat, materialul probator administrat, denotă cu certitudine că nu sunt întrunite toate elementele unei abateri disciplinare menționate *supra*, și anume că acțiunile Procurorului General, Alexandr Stoianoglo (*suspendat de drept*), constituie o abatere disciplinară, contrară prevederilor art.38 din Legea cu privire la Procuratură și pct.6.1.1., 6.1.2., 6.1.4. și 6.1.6. ale Codului de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor.

Art.8 alin.(3) lit.a) din Legea nr.3/2016, statuează că Procuratura Generală are următoarele atribuții: conduce, controlează, organizează și coordonează activitatea procuraturilor specializate și a celor teritoriale.

Conform art.11 alin.(1) lit.f) din aceeași lege, Procurorul General are următoarele atribuții: emite, în scris, ordine și dispoziții, aprobă regulamente și recomandări metodologice.

În accepțiunea art.12 alin.(2) din Legea nr.3/2016, ordinele, dispozițiile și indicațiile privind organizarea și coordonarea activității Procuraturii, precum și instrucțiunile metodologice și de reglementare ale procurorilor menționați la alin.(1) sunt obligatorii pentru procurorii din subordine.

Este relevant să menționăm că art.125¹ alin.(3) din Constituție menționează expres competența Consiliului Superior al Procurorilor și anume cea de a asigura numirea, transferarea, promovarea în funcție și aplicarea măsurilor disciplinare față de procurori.

În sensul prevederilor normative indicate, incidența competenței Consiliului Superior al Procurorilor aferent eliberării din funcție a procurorilor este aplicabilă doar în situația când aceasta se dispune sub forma sancțiunii disciplinare (ceea ce reprezintă un regim juridic distinct, altul decât cel avut în vedere în prezenta speță).

Aceeași logică normativă rezultă și din coroborarea prevederilor art.57-58 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, care denotă că competențele Consiliului Superior al Procurorilor sunt incidente numai la încetarea raporturilor de muncă ale Procurorului General, ceea ce demonstrează că pentru celelalte situații (cu excepția procedurilor disciplinare) gestionarea administrativă a raporturilor juridice de muncă ale procurorilor se aliază ordinii juridice generale.

Vom menționa că potrivit constatărilor Curții Constituționale, *„o dispoziție legală nu poate fi ruptă din sistemul normativ din care face parte și nu poate acționa în mod izolat. Dimpotrivă, ea trebuie citită în coroborare cu celelalte dispoziții incidente ca făcând parte dintr-un sistem juridic coerent”* (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr.18/2020, § 93).

Din coroborarea textelor legale nominalizate rezultă cu certitudine competența Procurorului General de a acționa în vederea asigurării ordinii juridice privind realizarea raporturilor de muncă ale angajaților Procuraturii.

De asemenea, rezultând din accepțiunea principiului securității juridice, este evidentă necesitatea ca, în procesul de aplicare a legii, autoritățile publice să răspundă preocupării de a asigura garanțiile pentru stabilitatea raporturilor juridice legal create și, în acest sens, să efectueze analize factologice și normative de substanță pentru fiecare situație examinată.

Previzibilitatea textului de lege și caracterul obligatoriu al aplicării acestuia, în sensul în care a fost stabilit, reprezintă elemente de temelie a certitudinii dreptului și a securității juridice a persoanei și rezultă din principiile fundamentale ale statului de drept, subliniate constant în jurisprudența consacrată a Curții Constituționale și în hotărârile Curții europene a drepturilor omului.

Vom nota, în acest sens, constatările din Hotărârea Curții Constituționale nr.5/2018:

„45. Curtea menționează că exigențele statului de drept presupun inter alia asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, §41).

46. În acest context, Curtea reține că **principiul legalității și al certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie o protecție împotriva arbitrarului**. Așadar, asigurarea și respectarea acestor principii obligă statul să edicteze într-o manieră clară și previzibilă normele adoptate”.

Conduita petiționarului Roman Statnîi, manifestată prin omisiunea de a întreprinde acțiuni ferme și necesare realizării unui drept legal determină lipsa responsabilității statului sau nemijlocit a autorității publice pentru evoluția defavorabilă a modului de soluționare a raporturilor juridice de muncă.

Petiționarul Roman Statnîi trebuie să demonstreze, în mod argumentat, existența unor ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 97/2021, §§ 22-24).

Referitor la prevederile menționate *supra*, Consiliul Superior al Procurorilor reține că petiționarul a formulat la modul abstract critici referitoare la independența procurorului, fără a le raporta la vreo ingerință în vreun drept fundamental.

Totodată, Consiliul Superior al Procurorilor constată că pe rolul Judecătoriai Chișinău este examinarea acțiunii civile intentată de domnul Roman Statnîi împotriva Procuraturii Generale cu privire la anularea ordinului nr.xxx-p din xx.xx.2020, restabilirea în funcție și repararea prejudiciului material și moral pricinuit. (dosar nr. x-xxxxxxxx-xx-x-xxxxxxxx).

Astfel, întru evitarea imixtiunii în înfăptuirea justiției, în limita competenței legale și din considerentele expuse, Consiliul Superior al Procurorilor comunică că examinarea adresării domnului Roman Statnîi excedă competența autorității sesizate.

Cu referire la ordinul Procurorului General nr. xxx-p din xx.xx.2020, Consiliul Superior al Procurorilor îl consideră ca fiind un act favorabil, deoarece prin acesta au fost admise integral solicitările domnului Roman Statnîi, de demisie și de efectuare a plăților adiacente.

În ceea ce privește pretensele vicii de consimțământ, menționăm că alegațiile petiționarului, în încercarea de a pretinde o oarecare violență psihologică din partea Procurorului General, poartă un caracter exclusiv declarativ și nu au suport legal, deoarece extrasele din articole de presă nu reprezintă probe.

Totodată, petiționarul nu a denunțat la nici un organ pretinsa constrângere. În speță, în cazul în care ar fi existat astfel de constrângere/violență psihologică, petiționarul era obligat să sesizeze Consiliul Superior al Procurorilor (*inter alia*, potrivit pct. 6.2.8 din Codul de etică a procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27.05.2016).

Mai mult ca atât, în cererea sa privind eliberarea din funcție, Roman Statnîi detaliat a relatat care sunt motivele (*în legătură cu necesitatea îngrijirii copiilor până la vârsta de 14 ani*), fapt care încă o dată denotă liberul consimțământ.

Totodată, la nivel internațional dreptul la muncă este recunoscut și protejat de art.23 din Declarația Universală și de art.6 alin.1 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, însă acesta nu este un drept absolut și nelimitat.

Codul muncii al Republicii Moldova, de asemenea, conține norme juridice referitoare la libertatea muncii, expuse în art.5 lit.a) libertatea muncii, care include: dreptul la munca liber aleasă sau acceptată, dreptul dispunerii de capacitățile sale de muncă, dreptul alegerii profesiei și ocupației. Având în vedere specificul dreptului la muncă, dar și al poziționării subiecților raporturilor de muncă, atât normele naționale,

cât și cele internaționale stabilesc un minim de garanții, menite să asigure un echilibru dintre angajați și angajatori și o protecție adecvată a demnității, securității și stabilității angajaților.

Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că dreptul la muncă, la desfacerea contractului individual de muncă, alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă, vizează posibilitatea oricărei persoane de a exercita profesia sau meseria pe care o dorește, în anumite condiții stabilite de legiuitor. Or, libertatea muncii exclude munca forțată, iar în temeiul art.44 alin.(1) al Constituției coroborat cu art.6 alin.(3) și art.7 alin.(1) Codul muncii, munca forțată este interzisă. Nimeni, pe toată durata vieții sale, nu poate fi obligat să muncească sau să nu muncească într-un anumit loc de muncă sau într-o anumită profesie, oricare ar fi acestea. În ceea ce privește libertatea de a nu munci, este de menționat faptul că munca nu este o obligație. Din acest punct de vedere, dreptul persoanei de a nu munci cuprinde două aspecte: dreptul de a refuza munca și dreptul de a înceta munca.

Dreptul de a refuza munca reprezintă situația în care persoana fizică nu este încadrată în câmpul muncii și refuză o ofertă de a se angaja în câmpul muncii. Pe când dreptul de a înceta munca se referă la situația în care persoana fizică este antrenată într-un raport juridic de muncă, însă decide să pună capăt acestei relații de muncă prin demisie. Respectiv, atât legislația muncii cât și legile speciale în acest sens, în scopul asigurării stabilității raporturilor de muncă condiționează încadrarea în câmpul muncii de îndeplinirea anumitor cerințe, precum și stabilesc situațiile de angajare, suspendare și încetare a raporturilor de muncă.

Astfel, în acord cu prevederile art.2 din Legea nr.3/2016, procurorul este persoana cu funcție de demnitate publică care exercită atribuțiile Procuraturii, prevăzute de Constituție, de prezenta lege, de alte acte legislative și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, și este numit în această funcție în modul prevăzut de prezenta lege.

Consiliul Superior al Procurorilor reține că potrivit anexei la Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, funcția de procuror de toate nivelurile este una de demnitate publică.

Astfel, conform art.58 alin.(1) lit.a), alin.(2), alin.(4) și alin.(5) din Legea nr.3/2016, procurorul, procurorul-șef și adjunctul Procurorului General sunt eliberați din funcție în cazul: depunerii cererii de demisie. În cazurile prevăzute la alin.(1) lit.a), b) și c), eliberarea din funcție se face prin ordin al Procurorului General, în temeiul cererii sau, respectiv, al refuzului, prezentate în scris. Ordinul Procurorului General privind eliberarea din funcție poate fi contestat în instanța de judecată în condițiile legii. În cazul anulării ordinului de eliberare din funcție, procurorul va fi repus în toate drepturile, plătindu-i-se, conform legii, drepturile bănești de care a fost privat.

În speță, însăși petiționarul Roman Statnîi dispunând liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim, a depus la data de xx.xx.2020 cerere de demisie, solicitând încetarea raporturilor de serviciu. Altă cerere, prin care să-și retragă cererea de demisie sau să o anuleze pe prima la data emiterii ordinului contestat, nu exista.

Prin urmare, ordinul enunțat a fost emis în limitele competenței stabilite de lege, cu respectarea procedurii legale, precum și în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, contrariul acestor opinii nefiind demonstrat.

Având în vedere motivele expuse, ținând cont de toate circumstanțele reliefate, în temeiul art.70 alin.(1) lit.n), art.77 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se respinge sesizarea domnului Roman Statnîi de apărare a reputației profesionale și de inițiere a procedurii disciplinare în privința Procurorului General, Alexandr Stoianoglo (*suspendat de drept din funcție*).

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în temeiul art.191 din Codul administrativ, la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

Nº	Prenume și Nume	Semnătura
1.	Dorel MUSTEAȚĂ	<i>semnat</i>
2.	Sergiu LITVINENCO	<i>semnat</i>
3.	Ceslav PANICO	<i>semnat</i>
4.	Inga FURTUNĂ	<i>absentă</i>
5.	Andrei ROȘCA	<i>absent</i>
6.	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
7.	Lilia POTÎNG	<i>semnat</i>
8.	Svetlana BALMUȘ	<i>semnat</i>
9.	Andrei CEBOTARI	<i>semnat</i>

**Președinte ad – hoc al
Consiliului Superior al Procurorilor**

semnat

Eduard VARZAR